

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Ара Гарабед Капрелян, дмн
Катедра по нервни болести и невронауки, МУ-Варна
Член на Научно жури по процедура разкрита за нуждите на Катедра по нервни
болести и невронауки на Факултет медицина при
Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ -Варна

ОТНОСНО: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на д-р Стела Ганева Атанасова в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионалното направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Неврология” към МУ-Варна

С Решение на Председателя на Научното жури и съгласно Заповед на Ректора на МУ-Варна Номер Р-109-109/20. 01. 2022 г. протокол №1/04. 02. 2022 г. съм определен да представя рецензия относно дисертационния труд на д-р Стела Ганева Атанасова на тема „Проучване на приложимостта на различни системи за оценка на теста с рисуване на часовник за когнитивен скрининг в амбулаторната практика“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научна специалност **Неврология**.

Настоящата рецензия е разработена и представена съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна.

Кратки биографични данни на докторанта:

Д-р Стела Атанасова е родена на 11.08.1991 г. в град Варна. Завършва Първа Езикова Гимназия с усилено изучаване на немски език. През 2016 г. завършва висшето си образование в Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна. От м. Юни 2017 г. започва специализация по Нервни болести в Първа клиника по нервни болести на УМБАЛ „Света Марина“, а от м. Януари 2018 г. е редовен докторант към Катедра по нервни болести и невронауки към МУ- Варна. През м. Декември 2021 г. придобива специалност по нервни болести.

Основни направления в научно изследователската и научно-приложната дейност на докторанта са ранното диагностициране на пациенти с когнитивни нарушения, чрез невропсихологични тестове и тяхното приложение в реалната клинична практика.

Представеният за рецензия дисертационен труд е разработен на 162 стандартни страници основен текст, структурирани във въведение - 1 стр., литературен обзор - 34 стр., цел и задачи - 1 стр., работна хипотеза - 1 стр., контингент и методи - 4 стр., собствени резултати - 77 стр., обсъждане на резултатите - 17 стр., изводи - 2 стр., приноси - 1 стр., библиография - 10 стр., приложения - 8 стр. и списък на публикациите, свързани с дисертационния труд - 1 стр. Библиографията съдържа 215 представителни за съдържанието и обхвата на изследването литературни източника, от които 22 на кирилица и 193 на латиница.

1. Оценка на актуалността на темата:

Настоящият дисертационен труд е посветен на един изключително важен здравен проблем - ранната диагностика на дементно болни сред медицинските специалисти от амбулаторната практика. В литературния обзор е описана ролята на Теста с Рисуване на часовник като инструмент за когнитивен скрининг при пациенти с различни форми на деменция. Литературният обзор завършва с изводи, които подкрепят необходимостта от изследване на по-задълбочени методи за ранно откриване на когнитивни нарушения при пациенти над 65 годишна възраст. Проблематиката и съдържанието на труда са дисертабилни и представляват интерес, не само за лекари невролози, но и за по-широк кръг от специалисти в областта на дементологията.

Компетентно представената от докторанта информация относно невропсихологичните тестове при болни с деменция е съвременна, всеобхватна и значима. Представени са доказателства за тяхното важно диагностично, терапевтично и прогностично значение в действителната клинична практика.

2. Оценка на резултатите:

Извършено е проучване, което включва общо 28 пациенти с болест на Алцхаймер, които са били хоспитализирани в Първа Клиника по Нервни болести. Пациентите са изследвани, чрез набор от невропсихологични тестове, включително Теста с рисуване на часовник. В изследването учасват и 109 медицински специалисти, практикуващи в доболничната помощ (невролози, психиатри, ОПЛ, медицински сестри и стажант-лекари). За изпълнение на проучването са приложени различни скали и методи, които са описани подробно в съответния раздел.

Използвани са съвременни статистически методи за анализ на получените данни.

Резултатите са онагледени изчерпателно в 76 таблици и 58 фигури с подробно описание на изследваните параметри. Те са групирани в съответния раздел, отразяващ отговорите на анкетираните лица, относно демографски данни, общи познания за деменциите и впечатления от тяхната собствена клинична практика. Включени са резултати от комплексното изследване на медицинските специалисти от амбулаторната практика, които са отговорили на въпросите от анкетната карта, имащи за цел да оценят подготовката на лекарите от доболничната помощ при среща с пациент с когнитивни нарушения. Установена е нуждата от допълнително обучение при по-голямата част от участниците, като е потвърдена важната роля на приложния набор от невропсихологични тестове.

Представените собствени резултати са напълно достатъчни за изпълнението на поставените задачи.

Резултатите са подробно обсъдени и сравнени с данните от световната литература. Систематизираните от дисертанта обобщения са достатъчно конкретни и убедителни, като отговарят напълно на поставените задачи. Те предоставят добре аргументирана представа за значимостта на Теста с рисуване на часовник и приложимостта му в амбулаторната практика. Установените корелационни зависимости позволяват да бъдат използвани в ранната оценка на когнитивния статус при пациенти над 65 годишна възраст със съмнения за деменция.

3. Оценка на приносите:

Посочените в дисертационния труд 4 приноса са с оригинален характер и имат научно-теоретично и практическо значение.

Подробното описание на методологичната постановка, задълбоченият анализ на резултатите и посочените научно-приложни и научно-теоретични приноси намират отражение в свързаната с дисертационния труд творческа активност на дисертанта, която включва 3 публикации.

Статиите в пълен текст, във връзка с дисертационния труд, отговарят напълно на количествените критерии, посочени в ЗРАСРБ и вътрешен правилник на МУ-Варна за публикационна активност на докторанта. Те отразяват неговия задълбочен интерес, както към теоретичните аспекти на разглеждания медицински и социален проблем, така и към тяхното приложение в неврологичната клинична практика.

4. Критични бележки и препоръки към дисертационния труд:

Нямам такива.

5. Заключение:

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд представлява теоретичен и практически принос за българската неврологична наука и практика. Вземайки под внимание съвременното значение на темата, значимостта на направените обобщения и важността на посочените приноси предлагам на уважаваното Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Д-р Стела Атанасова, докторант в редовна форма към Катедрата по Нервни болести и невронауки на Факултет по медицина при Медицински университет-Варна.

22.03.2022 г.
гр. Варна

Рецензент:
/проф. д-р Ара Капрелян, дми/